

Meer-Zicht

Blad van de Protestantse Gemeente Amsterdam - Watergraafsmeer

Najaar

en daar is dan weer het najaar
't bruin en geel getinte blad
ligt hier met zijn warme kleuren
als tapijtvloer in de stad

't is een sprookje zonder einde
gouden kleuren door het zonlicht
zoiets moois, 't beneemt mijn adem
hemelsmooi, een prachtgezicht

God, denk ik: alleen die kleuren
maken de aarde al zo mooi
hoe mooi zal 't zijn als alles nieuw is
bedekt met goud, 'Uw glanzen tooi'

Truus Bijzet-pullen

INHOUD

- 3 info over kerk "de Bron"
- 4 Ds.Gerbrand Molenaar
- 6 Ds.Rene Visser
- 7 van de Kerkenraad
- 8 Rooster kerkdiensten sept-okt 2024
- 9 Bericht vanuit de Diaconie
- 10 Give & Get
- 12 Brood & Vis
- 14 Hein Heijnen. (Doolhof)
- 17 Muziek in de Bron jaargang 4
- 22 Terug naar de Bron 9 Rogier Schravendeel
- 25 de tijd van je leven - (gedicht)
- 27 de hemeltent gespreid

Het eerst volgende nummer zal verschijnen **4 november 2024**

Kopij voor dit nummer dient U in te leveren op woensdag 30 oktober 2024

email: meerzicht@kerkdebron.org

Protestantse Gemeente Amsterdam Watergraafsmeer

Adres Kerk De Bron
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam
020-665 55 32 (kantooruren)
E-mail info@kerkdebron.org
Internet: www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. Gerbrand Molenaar
gemeente predikant
tel. 06 13831450
molenaargt@gmail.com
dominee@kerkdebron.org

Ds. René Visser
Buurtdominee
tel. 06 53489239
hnrvisser@gmail.com
buurtdominee@kerkdebron.org

Ds. Margrietha Reinders
kerngemeente Betondorp Bloeit
tel. 06 10421819
margriethareinders@gmail.com

Jeugdwerker:
Dominique Massyn
massyndominique55@gmail.com

Kerkenraad

Contact opnemen met de scriba,
kerkenraad@kerkdebron.org

Beheerder Chris van der Veer
beheerder@kerkdebron.org
tel. 0625055481

Rekeningnummers
Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
IBAN NL78INGB0004612 09

Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
IBAN NL10INGB0004622084

Stichting Betondorp Bloeit
**IBAN NL39 trio 0320258513 t.g.v.
Betondorp Bloeit**

Meer-Zicht

Is het blad van de
Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer.

Het is een platform voor berichten,
meningen en achtergronden.
Meer-Zicht wordt verzonden aan
gemeenteleden

De redactie behoudt zich het recht
Voor ingezonden artikelen te
Wijzigen, in te korten of in het
geheel niet te plaatsen.

Redactie: Wim Knabe
Kopij: meerzicht@kerkdebron.org

Meerzicht

Wordt in digitale vorm gepubliceerd op
www.kerkdebron.org

Ledenadministratie

Ans van Raalte-Deschan
ledenadministratie@kerkdebron.org

De Diaconie

diaconie@kerkdebron.org

*De vreugde in de Here,
die is Uw toevlucht*

Nehemia 8:11

Gespreksstof

In de vorige Meerzicht deelde ik iets over het boek 'De Achtste Dag' dat we vorig seizoen met een groepje ex-alphacursisten hebben gelezen en besproken. Nu er een nieuw seizoen voor de deur staat, heb ik een suggestie voor een ander boek om samen te lezen en te bespreken. Het gaat om het boek met de titel 'Omhoog vallen' van Richard Rohr. Rohr is een franciscaanse priester uit de VS die in staat is om de oeroude (christelijke) wijsheid heel dichtbij het hart van de moderne mens te brengen. In het boek 'Omhoog vallen' bespreekt hij de twee helften van het leven. In de eerste helft zijn wij mensen druk met het vormen van een identiteit, het bepalen van onze grenzen, en het zoeken naar veiligheid. Maar er komt een moment dat je je afvraagt: waarom? Wat is het doel van alles wat je hebt opgebouwd en wat je zorgvuldig bewaakt? Daarmee vraag je eigenlijk naar de inhoud van het leven. Daarover gaat het in de tweede helft. Wat is het leven, voorbij de grenzen van mijn eigen kleine ik? Wat is het leven als ik faal of als er groot verdriet komt of dingen gebeuren die niet te rijmen zijn? Het zijn juist deze ervaringen die ons de overgang laten maken naar de tweede helft van ons leven, waarin onze aandacht meer en meer gericht raakt op de diepte en de mysteries van het leven. Het is dus een boek over levenswijsheid, over groeien in mens zijn, naar een volwassen spiritualiteit. Het helpt en daagt je uit om met andere ogen naar jezelf en je leven te kijken. Typerend is het citaat: 'We groeien spiritueel veel meer door het verkeerd te doen dan door het goed te doen.' Dat biedt nog eens ruimte voor een eerlijk en openhartig gesprek! Spreekt dit je aan en lees je mee? Dan gaan we dit komend seizoen ongetwijfeld mooie en inspirerende avonden beleven. Wil je trouwens weten welke activiteiten er nog meer worden aangeboden dit seizoen, zorg dan dat je aanwezig bent op de Startzondag 8 september in De Bron. Lekker

Zingen op Zondag

Hoe ervaar jij het zingen op zondag in De Bron? Ik ontmoet genoeg mensen die houden van zingen en van muziek. Maar samenzang heeft zo zijn eigen dynamiek. Er zijn kerken waar men uit volle borst zingt. Net als in een stadion. Je voelt hoe je daarin wordt opgetild en meegenomen. Prachtig! In De Bron is de samenzang soms wat pierig, als ik zo eerlijk mag zijn. Dat heeft ongetwijfeld allerlei oorzaken: het liedboek waar we uit zingen, de liedkeuze van de voorganger, een gering aantal mensen, waarvan sommigen ook nog maar kort meedraaien en daarom niet bekend zijn met kerkliederen. En het heeft ook te maken met jezelf blootgeven, want dat doe je als je zingt. Ik zou het mooi vinden om in het komend seizoen wat bewuster met dit thema ,

bezig te zijn. Samen zingen verbindt ons meer met elkaar. Het is een mooie en persoonlijke vorm van participeren/meedoen in de liturgie. En het brengt ons dichterbij God. Want zingen is twee keer bidden, zei Augustus 1600 jaar geleden al.

Om hier werk van te maken, zouden we op vrijdagavond de liederen van de komende zondag alvast eens door kunnen zingen. Dat is een prachtig idee dat mij vanuit de gemeente werd aangereikt. Voor iedereen die op zondag lekker wil zingen, is dit een mooie kans. In een half uurtje op vrijdagavond kun je de liederen/melodieën alvast eigen maken. En soms leidt een liedtekst ook zomaar tot een mooi gesprek, want de teksten zijn bron van ongekennde inspiratie. Kortom: er zit potentie in onze gemeentezang. Ik hoor graag van jou of je enthousiast wordt van dit idee. Verdere informatie volgt via de weekberichten.

Overleden

Op 22 augustus jl. overleed Eduard Smit in de leeftijd van 92 jaar. Ed, zoals hij genoemd werd, trouwde bijna 57 jaar geleden met Eke Weidenaar, die Friesland verruilde voor Amsterdam en in de Open Hof ging werken. Zij gingen wonen in de Willem Beukelstraat, kregen twee kinderen, Ingrid en Michel, en vele jaren later een kleinkind, Carli. Het was een leven dat niet altijd van een leien dakje ging. Er was ziekte, vooral de laatste periode van zijn leven stond in het teken van verzorging. Met grote liefde en toewijding nam Eke dit op zich. Ed was onder andere dol op muziek, maar het gezin was wel het grootste geluk in zijn leven. Een lieve en betrokken echtgenoot, vader en opa, met veel humor. In zijn jongere jaren was Ed betrokken bij de Rehoboth- en later de Koningskerk. Later speelde de kerkgang niet meer zo'n rol. In tegenstelling tot zijn vrouw Eke, die nog altijd nauw betrokken is bij onze gemeente en de steun ervaart van het geloof in God. We leven met haar mee in het gemis van haar man, die eigenlijk niet gemist kan worden. We wensen haar en haar kinderen van harte sterkte en de kracht van Boven om een weg te vinden te midden van rouw en gemis. Donderdag 29 augustus vond de crematieplechtigheid plaats op De Nieuwe Ooster. Wilt u Eke een kaartje sturen? Dat kan naar het volgende adres:

Mw. Eke-Smid Weidenaar

Willem Beukelstraat 1B

1097 CP Amsterdam

Zin in het nieuwe seizoen!

Er is veel moois te melden waarmee we in september aan de slag gaan in de Bron. Activiteiten staan klaar, plannen zijn gemaakt, en we hebben zin om te beginnen. Maar voordat we vooruitkijken, is het goed om eerst dankbaar te zijn voor alles wat we hebben ontvangen. We zijn rijk gezegend, er gebeurt veel moois en we mogen erop vertrouwen dat God ook in het komende seizoen met ons zal zijn. Ik licht een paar hoogtepunten van de afgelopen maanden uit:

Dankbare terugblik!

Op 12 en 13 juli hadden we een prachtig tienerkamp in de duinen bij Noordwijk. Samen met 12 tieners en leiders Dominique, Rosali en ik verbleven we in een hostel. We speelden spelletjes, renden door de duinen, haalden grappen uit, bleven laat op en discussieerden over de vraag: 'Wie is Jezus'. Door onze verhalen over Jezus te delen, ontstonden eerlijke en kostbare gesprekken over zijn betekenis voor ons leven. Een heel mooi moment was op zaterdagochtend, toen we oefenden in het luisteren naar Gods stem. Het was zo waardevol om te zien hoe Jezus deze tieners liefheeft en met hen op weg is! De tieners kijken uit naar een volgende keer, en hoewel wij als leiding moesten bijkomen van de korte nachten, was het vooral een geweldige ervaring!

De regentonnen naast de kerk zijn tijdens een feestelijke ceremonie geopend. Op een zonnige zaterdag tapte Mari Baauw het eerste vaatje regenwater, en inmiddels wordt er al volop gebruik van gemaakt. Het is indrukwekkend om te zien hoeveel gratis hemelwater wekelijks beschikbaar is. Na de opening voerden we een belangrijk gesprek over de impact van klimaatverandering op ons leven. Het was geen gemakkelijke boodschap, maar wel essentieel om te bespreken. Het is inspirerend om te zien dat onze kerk actief bijdraagt aan dergelijke projecten en zo bekendheid krijgt in de buurt.

Hoewel het werk in de zomer enigszins stil leek te liggen, gebeurden er toch tal van mooie dingen. Ik voerde gesprekken met mensen die na de Alpha-cursus dieper betrokken willen raken bij De Bron. Mensen hebben zich ook al aangemeld voor het nieuwe seizoen. Bovendien zijn we al druk bezig met de voorbereidingen voor de komende maanden, waarover je hier meer kunt lezen.

Zin in het nieuwe seizoen

Met zoveel goeds dat God alleen al in de zomerperiode heeft gegeven, is er veel zegen om naar uit te kijken. Op de startzondag op 8 september zullen we hier meer over delen, maar hier is alvast een vooruitblik op wat er komen gaat.

Start nieuwe Alpha cursus

Op woensdag 25 september beginnen we met een nieuwe Alpha cursus. Gedurende twaalf bijeenkomsten en een weekend gaan we samen met de deelnemers het christelijk geloof verder verkennen. Dit seizoen hebben al deelnemers zich via de website aangemeld, en we verheugen ons erop hen te ontmoeten en te verwelkomen in de Bron. Misschien voel je ook de behoefte om je geloof te verdiepen en overweeg je om deel te nemen? Ik kan het van harte aanbevelen, want elke keer dat ik de Alpha cursus geef, ben ik opnieuw geraakt door de boodschap van het evangelie. Of ken je iemand die geïnteresseerd is in het christelijk geloof? Overweeg dan om hem of haar uit te nodigen om eens te komen kijken en mee te doen. We zijn ook op zoek naar mensen die willen koken. Kun je een keer in de komende drie maanden een maaltijd voor 10 personen verzorgen? Laat het dan even weten bij **René Visser**. *Buurtevenementen*

We blijven ook in het komende seizoen actief in de buurt met een aantal activiteiten. De eerste is de burendag op zaterdag 28 september: een gezellige ontmoeting met je burens voor de ingang van Dynamo aan de Van 't Hofflaan. Een heerlijke lunch wordt verzorgd en meer informatie en details volgen in het weekbericht. Daarnaast organiseren we op zaterdag 19 oktober samen met 't Hartje een herfstbraderie in de Bron. Een perfect moment om buurtbewoners te ontmoeten en samen plezier te hebben. Braderietjes zorgen altijd voor veel plezier en energie, en mensen brengen vaak prachtige creaties mee om te verkopen. Als je zelf een plekje wilt reserveren, laat het ons weten!

Give en Get ophaalservice

Dankzij de prijs bij Oostbegroot 2023 is onze Ophaalservice voor levensmiddelen een feit. We plannen om met een bakfiets door de buurt te fietsen om houdbare producten thuis op te halen. Deze worden vervolgens uitgedeeld via de Give en Getkast aan buurtbewoners in nood. We starten met een testgroep van tien buurtbewoners. Lijkt het je leuk om hieraan deel te nemen? Neem dan contact op met Rene!

Meer plannen

We hebben ook plannen voor het starten van een Bijbelstudie als vervolg op de Alpha en diverse jeugdactiviteiten. Deze plannen zijn momenteel nog in ontwikkeling, maar meer informatie volgt in het weekbericht. Met al onze plannen en de spannende vooruitzichten, vraag ik u om met ons mee te bidden. Als dominee merk ik dat we afhankelijk zijn van Gods werk. Hij brengt mensen op onze weg, raakt mensen aan en laat ons kerk-zijn in het spoor van Jezus. We doen veel als kerk, maar onze afhankelijkheid van Zijn zegen blijft cruciaal! Bidt u mee voor Gods leiding over het nieuwe seizoen? Dan hebben we in de loop van dit seizoen vast nog veel meer om voor te danken. **Rene Visser**

Uit de kerkenraad

Deze zomer las ik het boek *Er is leven na de groei* van econoom Paul Schenderling. Het boek is een pleidooi om wat ook wel wordt genoemd ‘consuminderen’. In het Westen putten we de wereld uit, en de ambitie om ‘groen’ te ‘groeien’, zoals sommige economen suggereren, is volgens hem een mythe. We kunnen alleen de klimaatverandering tegen gaan, als we steven minderen met consumeren. Het levert volgens hem velerlei voordeel op. Niet alleen voor het klimaat, maar ook voor het leven. Als we minder kopen en meer delen, hoeven we ook minder te werken, is er minder stress, minder competitie, minder welvaartsziekten, enzovoort. Door het boek moest ik denken over onze nadruk op ‘groei’. De ambitie om te groeien is heel natuurlijk: van kind naar volwassene, van klein naar groot, groeien in kennis en kunde. De hele natuur groeit (en bloeit – al staan we ook weer voor het seizoen van afbraak, en ruimte maken voor de volgende cyclus van groei en bloei). Zelfs in de kerk is groei een ambitie: groei in geloof, groei in het volgen van Christus, groei naar God toe, groei in leden, groeien in impact. Is de ambitie om te groeien Bijbels, vroeg ik mij af? Ook de Bijbel staat vol met voorbeelden en metaforen van groei. Denk alleen al aan de vergelijking die Jezus maakt als hij stelt dat het Koninkrijk van God als een mosterdzaadje is. Het begint minuscuul, onooglijk, maar wordt een boom (of struik) waarin de vogels kunnen schuilen. Aan de andere kant: Jezus roept ook op om daarover geen zorgen te maken – of althans, elders staat in de Bijbel dat wij kunnen planten en nat maken, maar dat God de groei geeft. Dat geeft ontspanning

Met een nieuw seizoen voor de deur, is dit mijn hoop. Dat we ontspannen om kunnen gaan met de uitdagingen die we als kerk hebben. We starten weer nieuwe kringen, nieuwe projecten. We hebben altijd hoop en verwachting. Hoop dat we elkaar tot steun kunnen zijn, zodat we samen kunnen groeien in liefde. Hoop op meer vrijwilligers om koffie te schenken of te helpen bij stappen die we moeten maken om uit onze financiële zorgen te geraken, om de beamer te bedienen tijdens kerkdiensten, of om langs de deur gaan met de ophaalservice van de Give&Get kast. Hoop op subsidies, waarmee we het werk kunnen voortzetten. Hoop op groei van de kerk. Maar in dit alles is dit het we kunnen bewandelen. Werk en bid. En zo een boom zijn waar onder en in we (en buurtgenoten) kunnen schuilen. Zaadjes planten, water geven, en verwachten. Misschien is dat het model voor de post-groei kerk, die niet toegeeft aan het verhaal van afbraak, maar ook niet tegen de klippen op ambitieus hoeft te zijn. We mogen initiatieven nemen, en afwachten. Dat is, omdat God de groei geeft, toch een hoopvol perspectief.

Een gezegend nieuw seizoen gewenst,

Namens de kerkenraad,

Hans Teerds, voorzitter

Rooster kerkdiensten

zondag 1 september 2024	René Visser – viering Heilig Avondmaal
zondag 8 september 2024	Gerbrand Molenaar - Startzondag
zondag 15 september 2024	Vredeszondag - diverse voorgangers NB aanvang 10:30 uur
zondag 22 september 2024	René Visser
zondag 29 september 2024	Gerbrand Molenaar
zondag 6 oktober 2024	Rosaliene Israël
zondag 13 oktober 2024	Gerbrand Molenaar – viering Heilig Avondmaal
zondag 20 oktober 2024	Gerbrand Molenaar
zondag 27 oktober 2024	René Visser

(Wijzigingen voorbehouden)

Bijzonderheden:

* 8 september is het startzondag. We maken dan een feestelijke start van een nieuw seizoen. U krijgt te horen wat u allemaal kunt verwachten aan activiteiten.

* 15 september is een oecumenische viering in het kader van de vredesweek. Deze viering vindt plaats in De Bron, samen met de Evangelische Broedergemeente (Koningskerk) en de Martelaren van Gorcum parochie (Hofkerk). Namens De Bron zal Aart Noordzij voorgaan in de liturgie, samen met Clifton Walker, Janneke de Bruin en Ari van Buren. Muzikale medewerking is er van het koor Liturgische Werkgroep Martelaren o.l.v. Godfried Jansen (orgel/piano) en Henny Steggerda (hobo). **Let op de afwijkende aanvangstijd: 10:30 uur!!**

Fysio Tel.020.6184658

Beter

Bewegen

Vestigingen:

Overtoom 256

Veeteeltstraat 20

Johan jongkindstraat 3

Bericht vanuit de Diaconie

Diaconale collectes september / oktober 2024

Datum collecte:	Diaconaal doel
1 september	KIA-werelddiaconaat- Moldavië - zorg voor kwetsbare ouderen
8 september	Give en Get Project
15 september	PAX voor Vrede
22 september	Kerk in Actie - Vredeswerkcollecte - Syrië - bouw de kerk weer op
29 september	Diaconie Amsterdam Wereledhuis
6 oktober	PKN - Israëlzondag - Kerk en Israël: jongeren bouwen aan een cultuur van vrede
13 oktober	Betondorp Bloeit
20 oktober	Diaconie Amsterdam – maaltijden voor ongedocumenteerden
27 oktober	Stichting Surinamekalender
3 november	Drugspastoraat Amsterdam

Verantwoording Diaconale collectes 2024

Datum collecte:	Diaconaal doel	
23 juni	De Regenboog Stichting	81
30 juni	Betondorp Bloeit	215
7 juli	KIA-Dovenpastoraat Nederland	140
14 juli	Stichting Surinamekalender	161
21 juli	Nederlands Bijbelgenootschap	
28 juli	Classicale Commissie Pastorale Zorg verstandelijk gehandicapten	94
4 augustus	Jeanette Noëlhuis - Amsterdam Z.O.	147
11 augustus	Sanyu Babies Home Namirembe Diocese Kampala-Uganda	246
18 augustus	Hospice Kuria - Amsterdam	104

**Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
IBAN NL10INGB0004622084**

Lieve mensen van De Bron,

Sinds een aantal maanden zamelen we elke **2e zondag van de maand** in voor de Give en Get. Daar komen wekelijks meer dan tien mensen, die allemaal 4 a 5 producten meekrijgen. U begrijpt dat de kast dan snel leeg is. Mocht de kast zo leeg zijn, dan vullen we vanuit de Diaconie altijd aan.

Gelukkig zijn er ook mensen die elke week wat meenemen! Zo wordt de kast week voor week weer bijgevuld. We willen iedereen die geregeld wat meeneemt daar enorm voor bedanken!

Ondertussen gaan we gewoon door met inzamelen. Op het hoogtepunt zamelden we 2 volle kratten per maand in. Inmiddels zijn we terug naar 1 krat per maand. Laten we daar met zijn alle weer 2 volle van maken! We hopen dat u daar iets aan bijdraagt. Zo maken vele handen licht werk.

Met een hartelijke groet namens de Diaconie en het Missionaire Team

Giften voor het **Give & Get project** kunt u ook doneren op de rekening van de Diaconie onder vermelding van 'Give & Get'. **IBAN NL10INGB0004622084**

Wees de reden dat iemand glimlacht vandaag

Brood en vis is de tweede zaterdag van de maand

Brood & Vis en bloemen die bloeien....

Toen ik terugkwam van vakantie groeiden de zonnebloemen ineens boven de kerktrappen van de Bron uit. Ik was verrast. Twee jaar geleden hadden we tijdens een Brood & Vis kring in het voorjaar zonnebloemen gezaaid met een paar kinderen van de Bron. Maar het kwam allemaal maar mondjesmaat op. Maar de spontaan uitgezaaide zaadjes (niets meer mee gedaan verder) van de zo-zo-zonnebloemen werden dus deze zomer grote bloemen.

Eerder dit jaar bloeide de stokroos wit en groot, nadat ik 2 jaar geleden van vakantie zaad had meegenomen uit een Frans dorpje met een gebroken geschiedenis en onzekere toekomst. Maar de stokrozen vielen in dat dorpje op en deden het goed.

Ik persoonlijk vind het altijd zo'n hoopvol teken dat die kleine bijdragen/zaadjes - soms als je het niet (meer) verwacht - op een dag tot wasdom zijn gekomen. Een onzichtbare Hand wordt zichtbaar.

Kom u dit najaar een keer zo'n zaadje zaaien of een kleine bijdrage leveren? Samen ontbijten (9:15) op zaterdag en/of een klus(je) klaren (10:00-11:30) in of rondom de kerk? En u bent natuurlijk ook van harte welkom om even te komen kijken of een kopje koffie te komen drinken. Hieronder de data van Brood & Vis in het najaar:

Zaterdag 14 september

Zaterdag 12 oktober

Zaterdag 9 november (voor de kinderen Sint Maarten lampionnen maken)

Voor nu, een vriendelijke groet van ons,

René V., Paul K., Mari B. en Mirjam van M.

Beste Bronners,

Zo gestadig aan komt de vakantieperiode weer ten einde. Als gezin waren wij de afgelopen tijd op familiebezoek in Spanje en hebben we daarnaast vertoefd op meerdere campings in Spanje en Frankrijk. Eén van de campings in Frankrijk hadden we de afgelopen twee jaar ook al aangedaan en dat was ons goed bevallen. Het aardige aan deze camping – althans dat vinden wij – is dat de camping aan de camino (wandelroute) naar Santiago de Compostella ligt. En de eigenaren, zelf gelovig, hebben op de camping een klein kappelletje ingericht. Iedere ochtend kunnen campingbezoekers en pelgrims (of wat voor voet- en fietsvolk ook maar onderweg is naar Santiago) terecht voor een lied, gebed en een korte overdenking. En op zondag is er met regelmaat een kleine viering. Nu waren wij helemaal niet naar deze camping getogen voor dit geestelijke voedsel, sterker we hadden geen flauw idee dat het hier aanwezig was. Ontdekt bij toeval (het valt je tenslotte toe) genieten we van deze overdenkingen en vieringen.

Tijdens de viering die we dit jaar bij woonden ging het over het verhaal van de vrouw die al 12 jaar aan bloedverlies leed. Zij raakte Jezus aan waardoor ze werd genezen van haar kwaal. Vlak voor dit verhaal staat het verhaal van Jairus (waarvan later in het verhaal de dochter wordt genezen). In de overdenking stond de zegening centraal die God ons als mens wil geven als we vanuit de schaamte tevoorschijn durven te komen. In de verhalen gold dat eigenlijk zowel voor Jairus als voor de vrouw. Ze maakten beiden een beweging vanuit een hele andere positie maar wel de schaamte voorbij. Jairus was een hoofdman met veel aanzien en status. Je voor Jezus neerwerpen kon je je aanzien en status kosten. Je zou je wel 3x bedenken in die tijd als je zo'n functie had, zeker om dan voor een ander te knielen. En de vrouw schaamde zich omdat ze al zo lang ziek was. Door de schaamte durfde ze niet in het openbaar naar Jezus toe. Ze kwam trillend naar voren en wilde waarschijnlijk liever niet gezien worden, liever in haar geïsoleerde positie blijven. Maar Jezus maakte haar zichtbaar en weer onderdeel van de gemeenschap. En daardoor ontving ze nog veel meer. De vrouw werd genezen én door Jezus weer opgenomen in de gemeenschap.

Schaamte kan ons zo ontzettend tegenhouden. Het is een enorme kracht die er vaak voor zorgt dat we onszelf helemaal isoleren of een deel van onszelf verbergen. Eigenlijk onvrij zijn. Jezus wil heel graag dat we vrij zijn en dat we tevoorschijn komen. Ik denk dat de meesten van ons die kracht wel herkennen. Ik in ieder geval wel. Zo kan ik me in een ongelovig gezelschap soms heel erg schamen voor mijn geloof. Een moeilijk en ongemakkelijk gevoel, want juist dat geloof geeft me ook zo veel en is zo belangrijk voor me. Schaamte kan een beklemmend gevoel geven.

Ik hoop dat we elkaar in de Bron in het komende jaar kunnen en mogen zien voorbij de drempel van de schaamte. Dat we elkaar juist uitnodigen om over die drempel te stappen

En we daardoor misschien wel meer zegeningen en heling gaan ervaren van God. In onze persoonlijke levens en in de gemeenschap.

Dat dus. Midden in de vakantie. Een klein verhaaltje, midden op de dag, midden in het campingleven. Een soort mini camino op zich.

Popko van Meekeren

Gebed en stilte

In de oneven weken op maandagavond is er om 18.45 een moment van gebed en stilte in de Bron. Het eerstvolgende bezinningsmoment is op maandag 9 september. Van harte uitgenodigd Kunst in de kerk igt om mee stil te zijn en/of te bidden.

Kunst in de kerk

Melkmeisje, Sanne van Meekeren

Doolhof

Als predikant reis ik naar het mooiste plaatsje aan de Waddenzee, Paesens Moddergat. Het is eigenlijk een wonder dat ze mij – een ongehuwde vrouw – hier willen aannemen. Met een uitgestreken gezicht verzekert een ouderling me dat ze allen nieuwsgierig uitzien naar mijn komst. De roddel van mijn loopbaan in de lingerie gaat blijkbaar als een lopend vuurtje door het dorp. Onwillekeurig valt me op dat hij onder zijn kleding een roze T-shirt draagt.

Voordien werkte ik als middenstander in een lingeriezaak. Door het vele staan neigden mijn benen tot spataderen. Bovendien boeide mijn taak me weinig. 's Avonds en in het weekend studeerde ik theologie. Theo Wijnfluter, mijn favoriete hoogleraar, is vrouwen goed gezind. Hij helpt me bij mijn studie. Eén dag per week volg ik college bij hem. Na zeven jaar studeer ik af als predikant.

De vuurproef van mijn eerste preek in Moddergat doorsta ik in een witte toga. Het onderwerp is het Dodenrijk en het mysterie van het kwaad. Ik begin met een uitspraak van paus Johannes. Op de vraag of de hel echt bestaat, zei hij: Jazeker, maar niemand zit erin. Dat antwoord zie ik als een toppunt van spitsvondigheid. Geheel trouw aan de leer van Rome, spaart hij de ketterse kool en de paapse geit

Ieder houvast dat binnen deze wereld gezocht wordt blijkt een illusie. De wereld heeft een Januskop. Aan de ene kant de vooruitgang van techniek. Zoals het ontdekken van Amerika of het gebruik van olie en gas als energiebron. Aan de andere zijde bevindt zich de Wet van behoud van het moeras van ellende. Zoals het uitroeien van indianen of het smelten van de poolkappen en het stijgen van de zeespiegel.

Veel mensen op de aarde leven in het doolhof van de hel. De televisie toont ons beelden met schimmen van verdoemden. We moeten huilen bij het meevoelen van hun angst en pijn. We walgen bij het zien van hun juk van oorlog en slavernij.

De duisternis van dit doolhof dreigt ook hier, in Moddergat. Vol roekeloos optimisme zetten wij de verwarming niet lager, blijven vlieggreizen maken, vlees eten. We steken de kop in het zand voor de wereldwijde ontbossing van de aarde. Voor het smelten van de ijskappen. Ik zou u de verbluffende vraag willen stellen: Is G*D mede schuldig aan dit kwaad?

Volgens Elie Wiesel hielden de rabbijnen in 1944 een tribunaal in de diepe ellende van Auschwitz. Om de Eeuwige ter verantwoording te roepen voor alle lijden dat het joodse volk gedurende vele eeuwen moest doorstaan. Na een debat velden zij unaniem het oordeel dat Hij schuldig is. Aan het leed van het joodse volk. Vervolgens besloten zij deze rabbinale rechtbank,— met een gebed.

Met dit aangrijpend, waar gebeurd verhaal besluit ik mijn preek. Telkens weer ontpopt de Eeuwige zich als onmisbaar. Ook daarvoor moeten we Hem dank zeggen. Hij betekent veel meer dan een reddingsboei in nood.

Na afloop van de kerkdienst stormt een dame op me af. Ze is slank en draagt een lange donkerblauwe rok. Onder haar gele blouse schemert haar lingerie lila door—als zichtbaar symbool van erfzonde.

‘Dominee,’ zegt ze. ‘In uw preek vertelt u ons dat de hel eigenlijk op aarde is. Gelooft u wel in de hel na de dood?’

‘Ik weet het niet,’ zeg ik peinzend. ‘Kent u iemand die erin terecht zal komen?’

Met een verwilderde blik in haar ogen antwoordt ze: ‘Jazeker.’

‘Vindt u dat dan niet verschrikkelijk?’

‘Nee hoor, ik gun het hem van harte,’ roept ze met een rood hoofd.

‘Ach,’ zeg ik op geruststellende toon: ‘Als de hel bestaat, zit alleen Lucifer erin. Zullen we dat maar hopen?’”

Hein Heijen

Een eerdere versie van de bijgaande schets stond een tijd geleden al in Meerzicht maar ik was niet helemaal tevreden over vorm en inhoud. Deze verbeterde versie werd opgesteld in overleg met de bekende schrijfster Joke Verweerd. Enige jaren geleden schreef zij het Christelijk Boekenweekgeschenk.

De bundel Maanlichtverhalen brengt u in een doolhof van ontmoetingen in clair-obscur. Maanlichtverhalen ontstaan meestal 's nachts. Een maanlichtverhaal beschrijft een ontmoeting met iemand die een wonderlijke ervaring heeft meegemaakt. De beleving van zo'n ontmoeting kan een gevoel oproepen dat het te maken heeft met een engel uit een andere dimensie. En dat de meeste verhalen in deze bundel goed aflopen, is een wonder op zich.

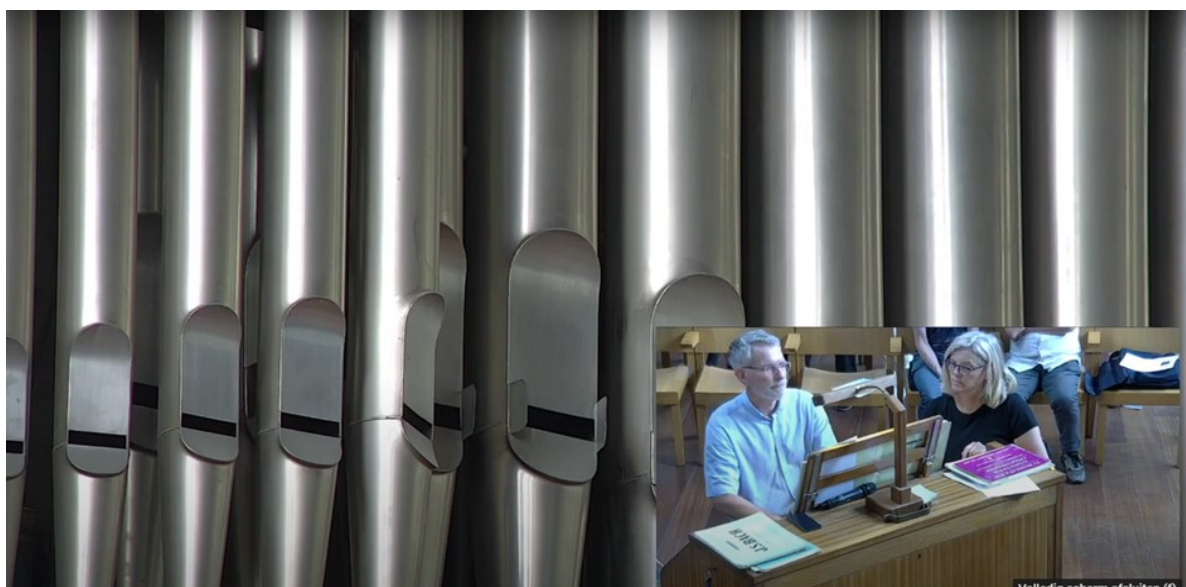
Er zat (veel) muziek in de Bron deze zomer.

Voor zover u het heeft gemist deze zomer de concertserie “Er zit muziek in de Bron” editie 2024 is helaas alweer afgelopen. We mogen terugkrijgen op een prachtige concertreeks met veel mooie muziekmomenten en een stijgende publieke belangstelling. Er zijn dit jaar 8 concerten geweest met een gemiddeld aantal bezoekers van ongeveer 50 personen, dat betekent dat er deze zomer toch zo’n 400 mensen hebben kunnen genieten van mooie muziek in een onze prachtige kerk.

Op 24 juli beet **Jeannine Caland** het spits af met een prachtig vioolconcert. Zij speelde werken van o.a. Haim, Telemann, Medeiros, Bach, Piazzolla, First, von Biber en Yasÿe

Op 31 juli was er een orgelconcert door **Chris van der Veer**. Werken van Young, Buxtehude, Bach, Saint-Saëns en Feike Asma stonden op het programma.

Woensdag 7 augustus waren er maar liefst 2 concerten.

Om 13u was de band van de ons zeer bekende Hein van der Kroon (alias Hein Heynen) , **The Blueband** paraat. Zij speelde een lekker zwoel zomerprogramma met heerlijke jazz en soulmuziek, wat uitstekend paste bij het heerlijke zomerweer.

En om 20u was de beurt aan het duo **Entre Acte. Anne Leemhuis en Dick Feleus** brachten een avond prachtige Franse chansons, we kwamen heerlijk in Parijse sferen op een zwoele zomeravond

Woensdag 14 augustus kwam er een “oude bekende” optreden. **Frank de Bruin** speelde voor het 2^e jaar op rij jazz improvisaties op de vleugel, onder ander All the things you are van Jerome Kern en Smile van Charlie Chaplin kwamen voorbij

21 augustus een primeur, **Hans Rijkmans** en **Hans Erik Dijkstra** kwamen voor ons, voor de 1e keer, optreden. Ingetogen en uitbundig brachten zij een programma bestaande uit muziek van Mozart, Handel, Schubert, Bizet, Pärt, Massenet, Brahms, Bartok en Smetana.

28 augustus was de beurt aan het “**Abcoude Trio**”. Zij kwamen voor de 4e keer! alweer een concert verzorgen. Ook oude bekenden dus, en altijd met een prachtig concert.

En ook op 28 augustus (traditiegetrouw) het afsluitende concert. Een verzoekprogramma. Door het publiek samengesteld. Op het programma muziek van Hauschka, Homilius, Bach,

Tot zover een impressie van de prachtige zomerconcerten.

Hopelijk heeft u een of meerdere concerten bijgewoond, al dan niet fysiek aanwezig in de kerk.

Zoals u weet worden alle concerten opgenomen en kunt u ze allemaal terugzien op **YouTube** pagina van kerk de Bron.

Veel dank aan alle musici die (de meeste geheel belangeloos) hebben meegewerkt aan deze prachtige concerten.

Veel dank aan alle musici die (de meeste geheel belangeloos) hebben meegewerkt aan deze prachtige concerten.

Ook veel dank voor alle vrijwilligers en medewerkers die dit mogelijk maken.

Rene Visser, ontwerp flyer

Wim Knabe, beeld en geluid en prachtige registraties op YouTube

Marlies Knabe, koffie/thee, gelukkig vaak buiten op het plein.

Nel Westra en Mirjam en Patricia hebben geholpen!

Allemaal ontzettend bedankt voor jullie inzet!

Ook de Gemeente Amsterdam, stadsdeel Oost, verdient een ruime waardering. Sinds 2 jaar sponsoren zij de concerten en kunnen we daardoor dit allemaal gratis organiseren.

Dit was inmiddels het 4e seizoen, volgend jaar lustrum!

En wij zijn dringend op zoek naar geïnteresseerden die de organisatie komen versterken.

Mocht u daarvoor belangstelling hebben, graag melden bij ondergetekende!

Met vriendelijke groet,

Chris van der Veer

Beheerder kerkelijk centrum de Bron

Hugo de Vrieslaan 2

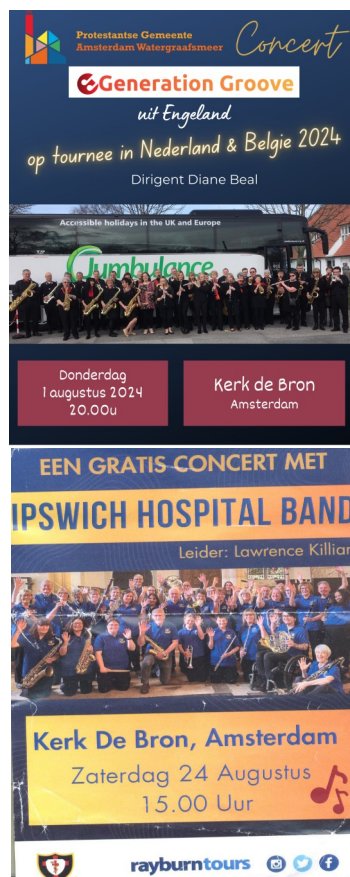
1097 ED Amsterdam

email: beheerder@kerkdebron.org

Ook waren er 2 bands uit Engeland

1 augustus Generation Groove uit York Engeland

24 augustus Ipswich Hospital Band

De Nederlands Hervormden

Even terug en nu met de focus op de Nederlands Hervormden van de Watergraafsmeer. Zoals bekend zijn zij er niet vroeg bij. De Gereformeerden maar ook de Rooms-Katholieken zijn ze voor. Want vooralsnog houden de Nederlands Hervormden aan Diemen of de Muiderkerk vast. We hebben al eerder gelezen over dominee Ringeling, die de Gemeente vanuit Diemen bediende en die in het Rechthuis de kerkdiensten ter plekke organiseerde. Nu kijken we wat gedetailleerder naar de Nederlands Hervormde overwegingen die uiteindelijk leidden tot een eigen Nederlands Hervormde kerk in de Watergraafsmeer.

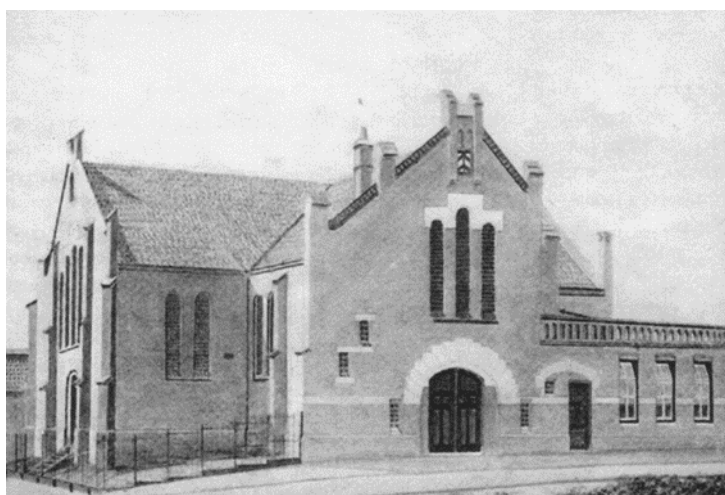
Het is al op 17 maart 1905 dat de Kerkenraad van Diemen – in en na overleg met een aantal predikanten uit Amsterdam - bepaalt dat het tijd is dat er een Nederlands Hervormde Gemeente in de Watergraafsmeer opgericht wordt. De reden daartoe is dat de Nederlands Hervormden voor de kerk verloren dreigen te gaan, omdat zij dan wel – vanwege de afstand – helemaal niet meer naar de kerk gaan, dan wel uit praktische overwegingen de Gereformeerde Kerk bezoeken, die zoals bekend bloeit in de Watergraafsmeer. Er moet iets gebeuren vanuit Nederlands Hervormd standpunt, en de enige oplossing lijkt het oprichten van een eigen kerk te zijn. Diemen wil hieraan meewerken en enkele Amsterdamse predikanten zeggen hun medewerking toe, in de vorm van preekbeurten in de Watergraafsmeer.

Terwijl er door de Nederlands Hervormden in de tussentijd in het Raadhuis vergaderd wordt, wordt in mei 1906 een commissie samengesteld die op zoek gaat naar een kerkgebouw. In deze commissie nemen plaats de Amsterdamse predikanten J.D.J. Idenburg, ds. Schuller tot Peursum (foto rechts), en ds. J.H. Wiersma. Ook W. van Veeren, lid van de gemeenteraad van de Watergraafsmeer zit in deze commissie, A. Blanckstein, de gemeentesecretaris, en H.C Zwart, de directeur van de Linnaeus-plantentuin. Bepaald een waardig gezelschap.

Ds. Idenburg, hierboven genoemd, is de eerste predikant die in het Rechthuis een specifiek Watergraafsmeerse Nederlands Hervormde kerkdienst leidt, in oktober 1906. Inmiddels is het goede nieuws dat de Gereformeerden van de Watergraafsmeer uit hun jasje beginnen te groeien, en een terrein hebben aangekocht om een groter gebouw te gaan bouwen dan het huidige aan de Wakkerstraat (zie onder). Dit biedt kansen aan de Nederlands Hervormden, want het is uiteraard goedkoper een al bestaand kerkgebouw over te nemen waar een ander van af moet, dan zelf een kerk te bouwen.

In juni 1908 is het allemaal alweer een beetje serieuzer en wordt op een vergadering in het Raadhuis een vereniging opgericht die tot de aankoop of realisatie van een kerkgebouw in de Watergraafsmeer moet overgaan. In deze vereniging, Nederlands Hervormde Kerkbouw

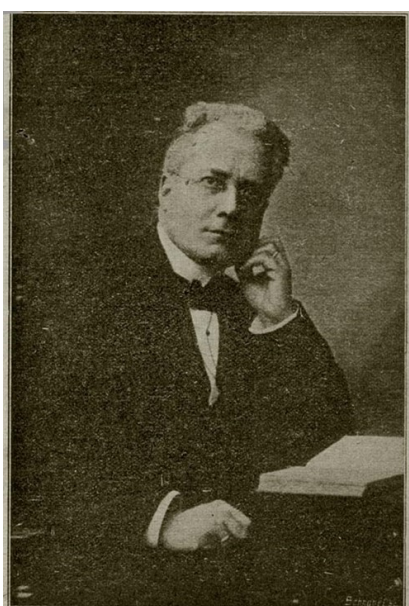
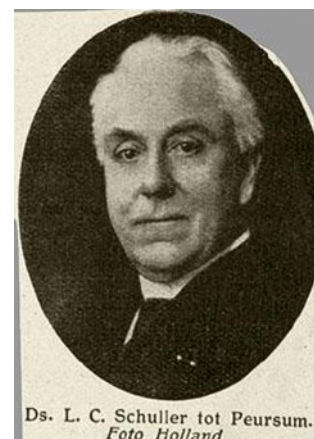
zitten de heren Zwart, Van Veeren, Verhoeven, P.A. Versluijs en Jansen. Nadrukkelijk wordt op deze vergadering van 23 juni 1908 overigens gesteld dat het oude gebouw der Gereformeerde kerk, dat inmiddels te koop is, niet zal worden aanvaard, zo valt te lezen in het Algemeen Handelsblad. verkeren. In oktober 1908 is het bestuur licht gewijzigd en bestaat dan uit P.A. Versluijs (sinds de oprichting in 1907 directeur van de Hervormde Kweekschool voor onderwijzers in Amsterdam), voorzitter, W.F. van Hoeven (bureauchef bij de firma Hagedoorn & co, en woonachtig op de Middenweg), secretaris, en W. van Veeren, penningmeester. Er moet nu geld gevonden worden en dat is snel voor elkaar. Al eind oktober 1908 wordt het oude gebouw der Gereformeerde kerk aangeschaft. Een wijziging dus ten opzichte van wat eerder beweerd werd. In november 1908 worden de statuten van de vereniging Nederlands Hervormde Kerkgebouw Watergraafsmeer in de Staatscourant gepubliceerd. Op 21 februari 1909 wordt door de Nederlands Hervormde gemeente Diemen met een plechtige openingsdienst

De Gereformeerde gemeente heeft het gebouw verlaten en kerkt nu in hun nieuwe gebouw, de Rehobothkerk (foto rechts), op de hoek van de Paul Krugerstraat (tegenwoordig Zacharias Jansstraat) en Michiel Adriaenszoon de Ruyterstraat (tegenwoordig Willem Beukelsstraat). Dominee J.D.J. (Jacobus Diederik Jan) Idenburg (1868-1935) opent de dienst met het opgeven van Gezang 3 vers 1.

*Heft op uw hoofden, poorten wijd!
Wie is het, die hier binnenrijdt?
Begroet Hem, Heer der heerlijkheid
en Heiland vol barmhartigheid!
Hij geeft de wereld 't leven weer.
Juicht blijde, zingt uw God ter eer,
looft Hem, die sterk van daad
de deuren binnegaat!*

Dan komt de heer **ds. L.C. Schuller tot Peurseem** (foto rechts) aan het woord. Hij is door de classicale vergadering benoemd tot voorzitter van de commissie. Hij gaat dieper in op de bijbeltekst Habakuk 3, vers 2a: Uw werk, o HEE-RE! behoud dat in het leven in het midden der jaren, maak het bekend in het midden der jaren. Aansluitend spreken de predikant van Diemen, K. Eekhof, ds. J.H. Wiersma (Johannes 17:1) en de heer Barger, voorzitter van het classicaal bestuur van Amsterdam, die meedeelde dat verschillende belangrijke giften waren binnengekomen. De dienst werd afgesloten met dankzegging. Besloten werd dat. Ds. Idenburg voorlopig met het godsdienstonderwijs belast zou zijn, terwijl de predikanten van de classis de kerkdiensten zoveel mogelijk zouden leiden. Aan het einde van de bijeenkomst werd een collecte gehouden voor de aanschaf van een doopbekken en een avondmaalstel.

Ds. J. D. J. Idenburg, predikant bij de Ned. Herv. gemeente te Amsterdam, die 1 October zijn zilveren ambtsfeest hoort te vieren. Na eerst te Ter Aa, te Hillegersberg en te Groningen gearbeid te hebben, staat Ds. Idenburg sinds 1904 in de hoofdstad, waar hij behalve in zijn ambtelijk werk zich bovendien beweegt op allerlei ander terrein. Zoo is hij voorzitter van den Voogdijraad Amsterdam I; voorzitter van de vereniging „Mirjam”, die de voogdij van kinderen van ontzette en ontheven ouders aanvaardt; lid van het bestuur van het Java-Comité; voorzitter van den Chr. Militairen-Bond „Oost- en West-Indië”, en voorzitter van de vereniging „Beth-Palet” ter verzorging van ongehuwde moeders en van kinderen.

Het schiet niet direct hard op in de Watergraafsmeer. Er is geen predikant en nog geen officiële gemeente. Wel een kerkgebouw. In augustus 1912 krijgt de Gemeente Diemen een legaat van 400 gulden voor herderlijke arbeid in de Watergraafsmeer. In maart 1914 wordt een bazar gehouden in gebouw Oost-Indië, met als doel een eigen predikant voor de Nederlands Hervormde Gemeente van Watergraafsmeer. Ds. Idenburg (foto rechts) is weer de leidende kracht. Dominee Idenburg wordt in 1868 in Utrecht geboren als zoon van een marine-officier en overlijdt in 1935 in Haarlem. Hij is getrouwd met Catharina Theodora Hoedemaker, een dochter van de bekende Nederlands Hervormde theoloog Philipus Jacobus Hoedemaker, en schreef onder andere een boekje over Bijbelsche geschiedenis, dat in 1920 voor het eerst uitkwam en diverse drukken beleefde. Een zoon van ds. Idenburg was Petrus Johannes Idenburg, die later ook dominee zou worden. over de engelen, en ds. H. Bakker over Rabinath Tagore. Over deze Jongelingsvereniging hopen we later meer te vertellen, net als over de Christelijke Zangvereniging Jehaleël. Ook wordt een Herormd verenigingsgebouw opgericht in de Celsiusstraat, in de De Wetbuurt. Ook in deze buurt blijkt concurrentie met de Gereformeerden te bestaan.

Op 5 november 1921 wordt namelijk de eerste steen gelegd voor een school op gereformeerde grondslag in de Fahrenheitstraat in de De Wetbuurt, een gereformeerd initiatief. Hieraan willen de hervormden, die zelf bezig zijn met het oprichten van een Christelijke school in diezelfde De Wetbuurt, dan ook niet meewerken, alhoewel ze daar wel nadrukkelijk toe verzocht worden. Gereformeerd predikant van de Watergraafsmeer, Valentij Hepp (foto rechts) houdt bij de opening een toespraak waarin hij onder andere zegt:

Slechts één schaduw valt er dezen dag op het bouwen van onze school. Wij hebben, vóór wij met den bouw begonnen, samenwerking gezocht met hen, die, hoewel kerkelijk van ons gescheiden levende, toch op dezelfde belijdenis-grondslag staan. Samenwerking in deze is tusschen ons zoo goed mogelijk.

Men sloeg echter onze voorslag af. Dit heeft bij ons echter geen animositeit verwekt. "Hier," zoo roept Spreker, "steek ik mijn hand naar U uit, Hervormde Broeders, die met ons de Gereformeerde waarheid liefhebt. Reikt mij de Uwe en de samenwerking is een voldongen feit. Gaarne zien wij U als leden tot onze Vereeniging toetreden, gaarne nemen wij Uw vertrouwensmannen ook op in ons bestuur.

Deze handreiking zal niet geaccepteerd worden door de Nederlands Hervormde kerk. Het is ons niet helemaal duidelijk geworden of er uiteindelijk naast de school op gereformeerde grondslag ook een Christelijke school in de De Wetbuurt is gekomen, maar wij menen van niet.

De Watergraafsmeerse Nederlands Hervormde kerk in oprichting is ook vanwege het geworstel met de Gereformeerden in de Watergraafsmeer inmiddels in behoorlijk conservatief vaarwater terecht gekomen. Begeleidend dominee vanuit Amsterdam is inmiddels P.J. Kromsig. Pieter Johannes Kromsig wordt in 1866 in Wijk en Aalburg in het Land van Heusden en Altena geboren en staat van 1909 tot 1934 in Amsterdam. Kromsig is een vertegenwoordiger van de volkskerkgedachte in de

lijn van Hoedemaker en Gunning Jr.: de Nederlands-Hervormde Kerk als kerk voor het hele volk. Dat betekent natuurlijk ook dat volgens hem de gereformeerden moeten terugkeren in de Nederlands Hervormde moederkerk. Met Groen van Prinsterer stelt Kromsig: tegen de revolutie het Evangelie, en tegen de afscheiding het verbond. Kromsig heeft een voluit theocratisch ideaal, waarbij de Nederlandse overheid de enige ware kerk – de nationale, Nederlands Hervormde, steunt en beschermt tegen valse godsdiensten, zoals het Rooms Katholicisme. Grappig is dat de Nederlands Hervormden inmiddels in het oude afgeschreven kerkgebouw van de Gereformeerden zitten, maar met al hun volkskerkgedachten er nog niet in geslaagd zijn om überhaupt een officiële eigen Nederlands Hervormde gemeente in de Watergraafsmeer op te richten. Wel doet de Vereniging Hervormde Kerkbouw enorm haar best onder leiding van de heer Zwart, en rond 1925 zijn er inmiddels 325 leden. Nadat in oktober 1924 al een garantiefonds is gesticht om definitief tot het stichten van een nieuwe kerkelijke gemeente Watergraafsmeer met eigen predikant te komen, is het op 1 december 1925 uiteindelijk zo ver: de Nederlandsch Hervormde Gemeente te Watergraafsmeer wordt opgericht en de Vereniging Hervormde Kerkbouw opgeheven.

Eerste President-Kerkvoogd is jurist Mr. Dr. Martinus Visser (foto links), die nog veel zal betekenen bij de spaaracties voor het realiseren van de Emmakerk. Maar eerst moet een dominee gevonden worden. Het duurt toch nog tot 1929 voordat ds. G. Grootjans als eerste Nederlands Hervormde dominee van de Watergraafsmeer wordt benoemd. Maar hierover later meer in een volgende aflevering van Terug naar de Bron. Eerst zijn nu echter de Gereformeerden weer aan de beurt. Hoe verging het hen nadat zij in hun kerkgebouw Rehoboth trokken

Maar hierover later meer in een volgende aflevering van *Terug naar de Bron*. Eerst zijn nu echter de Gereformeerden weer aan de beurt. Hoe verging het hen nadat zij in hun kerkgebouw Rehoboth trokken in 1908? Wij hopen dit in de volgende aflevering toe te lichten.

Wordt vervolgd.

Rogier Schravendeel

de tijd van je leven - als de loop der seizoenen

De maand verzamelt z'n 30 dagen
een etmaal beslaat wel 24 uur,
tijd lijkt lijdzaam zichzelf te verdragen.

Momenteel is *nu* en nu is heden
maar is morgen al weer verleden,
Oh mens, bedenk toch wel:
tijd gaat wel ontzettend snel.

De Formeerder van de dag,
denkt niet termen van de tijd
zijn dagen rijgen zich aaneen,
tot in eindeloze eeuwigheid.

Van Hem krijgt ieder mens
lengte van levenstijd toegekend
bedenk dan wel, we hollen snel,
naar 't ons overrompelend end
Ja, tijd is een ongrijpbaar fenomeen:
't glipt ons door de vingers heen.

Gezondheid, liefde en geluk,
een lekker lang leven hier op aarde,
dat is de allergrootste wens,
van elk der dagen minnend mens.
Een diep verlangen naar een tijd
van oneindige onaantastbaarheid,
een verzuchting naar tijdloze volmaakt-
heid,
als stille wens van een ongekende waarde.

De mens, moet toch weten van levensfasen
van groei en bloei en ups and downs;
hij weet 't wel maar voorziet ze vaak niet
welke voor hem liggen in 't verschiet
totdat ze zich onaangekondigd melden
en aan 't lijf of leven zich laten gelden;
en die hij in de hem nog toekomstige jaren
zelf, met Gods hulp, zal moeten ervaren.

Grote verschillen in die levenstijden
zijn helaas niet altijd te vermijden
maar elk bewust belevend mens,

Ze zijn wel te vergelijken
met de natuur - jaargetijden
en lopen daarmee evenwel
haast symmetrisch parallel

Een leuke lente heb ik goed gekend
en ben daarin wezenlijk warm verwend;
een zonnige zomer heb ik mogen beleven
als de mooiste tijd van mijn gezegend leven
Maar nog voor de kerst wordt het nu toch herfst,
ervaar nu wel hardnekkig enige hinder,
't wordt daardoor mobiel toch wel wat minder.

Maar herfst geeft mooie en diepe kleuren
die het late lieve leven nog volop kan fleuren.
Ik weet: een strenge winter komt er nooit
want ruim daarvoor is alles al voltooid;
we worden dan al voor de laatste reis gehaald
daarvoor heeft Jezus de ticket al betaald.

de hemeltent gespreid

's Avonds voordat wij de bedstee beklimmen kijk ik in de avondstilte buiten nog even omhoog naar de sterrenhemel. Ik laat mij daarbij telkens weer graag verrassen door datgene wat mij dan letterlijk boven het hoofd hangt.

Bij een bewolkte hemel is er geen sterretje te zien; - een andere keer schijnen slechts een paar sterretjes tussen de wolken door; - en soms, bij een heldere hemel en de vol verlichte nachtlamp "Maan" aan, is de lucht barstensvol gesierd met een onvoorstelbare en ontelbare hoeveelheid van die pinkelende sterretjes.

Ik raak onder indruk van die immense sterrenkoepel, die veel verder dan mijn blikveld de hele aarde omspant en bij het zien van dat grootse gebeuren zoemt er dan zo maar zachtjes in die late avondstilte ineens heel toepasselijke muziek in mijn oren.

*O Heer, die daar des hemels tente spreidt, en wat op aard is, hebt alleen bereid,
het schuimig, woedig meer kunt maken stille, en alles doet naar uwen lieven wille,
wij slaan het oog tot U omhoog, die ons in angst en nood, verlossen kondt,
tot aller stond, ja zelfs ook van den dood.*

De woorden van dat lied werden opgetekend door de met een vaardige veer schrijvende heer Valerius. Een schrijver en dichter, die leefde van 1575 tot 1625 in het Zeeuwse Veere. Valerius leefde ten tijde van de 80 jarige oorlog en schreef (geuzen)liederen. Van zijn werken werd al in 1623, nog tijdens zijn leven, de Valerius gedenck - clanck samengesteld. Enkele vaderlandse liederen van zijn hand zijn opgenomen in het Liedboek voor kerken.

Deze heer Valerius keek destijds in 1585, onder dreigende oorlog omstandigheden, ook omhoog en was ondanks angst en nood, evenals ik, ook zo onder de indruk van die flonkerende sterretjes. Hij zag dat en verbond daar zijn conclusies aan. Namelijk daar hoog boven die breeduit gespannen hemeltent, ver boven onze voetbank, door Valerius aangeduid als de "bereide aarde", heerst een macht die hij "Heer" noemt. Die stellige overtuiging gaf hem berusting en vertrouwen in een tijd van bedreigingen, ongeacht de afloop.

En met die overtuiging en gedachte zitten de heer Valerius en ik op dezelfde lijn. Een zekere overtuiging, dat achter die zon, maan en sterretjes, als ook de planeet die aarde heet, er een hogere macht is, die alles bestuurt en in zijn hand houdt.

Als ik dan zo vol bewondering naar die sterren kijk dan weet ik weer dat de aarde rond is en een omtrek heeft van 40.000 km waarop er naast mij nog zo'n 8 miljard lotgenoten rondhuppelen. De mens is een eenling in zijn soort op een krappe bol in een onmetelijke ruimte. Bij die gewaarwording word ik wel eens door andere spontane gedachten overvallen.

Vragen die zich aan mij als bezorgde bewoner van onze al reeds ruim gesoupeerde woonbol zomaar opdringen en nog meer worden aangewakkerd door verhitte globale milieudiscussies rond de opwarming van de aarde, de CO2 uitstoot, smeltende

ijskappen op noord- en Zuidpool en Groenland, de honderden kilometers terugwijkende grens van het poolijs, de stijging van het zeewaterspiegel en de toename van stormen met overvloedige regen en overstromingen.

Dat zijn dan wel andere bedreigingen waar de heer Valerius destijds mee worstelde.

Ik zie met lede ogen de laksheid aan van gevestigde wereldeconomien v.w.b. hun rentmeesterschap. Ze willen allereerst hun eigen "tent" draaiende houden en moeizaam door hun gedane beloften leggen ze gewoon naast zich neer en voeren ze niet uit.

Met mijn hoofd in de nek kijk ik dan 's avonds omhoog en ik houd mij angstvallig vast aan de muur vanwege de duizelingwekkende vaart van de dagelijkse aardrotatie met een maximale snelheid van 1.666 km/s per uur op de evenaar. En warrampel ik blijf nog gewoon moeiteloos staan. Zo haast de wereld zich al wentelend naar de volgende dag.

Ik zie de Melkweg aan de hemel als een grote lichte vlek, bestaande uit een niet te tellen hoeveelheid hemellichamen en dan komt de rest van de sterren daar ook nog eens bij

dat gaat over afstanden waar wij helemaal geen benul van hebben en aanduiden als lichtjaren.

En dan vraag ik mij af: Als er nu eens geen aarde was waarop wij onze menselijke levensvorm *DAN IS ER TOCH EIGENLIJK HELEMAAL NIKS?* ..niks en nergens buiten ons??

En dat, beste mensen, kan ik niet begrijpen. Dat is groter dan het verstandelijk bevattingsvermogen van mijn kennelijk zo benepen brein.

Toch geloof ik weet ik zeker...dat er een macht, die dit alles gemaakt heeft en beheerst en in stand houdt.

Dat wordt ons precies verteld in "het begin" of Genesis. Hoe alles geformeerd is en met welk doel: het uitspansel, de hemellichamen, de aarde en ten slotte de mens, hoe hij daarop is geplant als kroon op de schepping.

Dat is mogelijk met uitsluitend goddelijk vermogen gefaseerd ingevoerd in perioden, symbolisch aangeduid met "dagen" voor ons tot een beter begrip van wat wij "tijd" noemen. Tijd is echter alleen maar een menselijk begrip.

En als nietig en vergankelijk stofje op deze aardbol, onmerkbaar duizelingwekkend voortjagende in een onmetelijke ruimte, houd ik mij stevig vast aan dat aan dat "Scheppingsverhaal" om niet te verdwalen in de duizelingwekkende vaart van allerlei ontstaansvarianten of wetenschappen.

Het scheppingsverhaal acht ik van een veelvoudig grotere orde dan dat de heer Darwin ons aan het verstand tracht te peuten.

En als bevestiging van die overtuiging en met dank aan de Heer van de schepping ga ik maar weer eens een mooi en toepasselijk liedje zingen:

Het ruime firmament maakt wijd en zijd bekend Gods werk en grote macht.

De dag meldt aan de dag al wat Gods hand vermag; de nacht zegt dit de nacht.

Dit wonderschoon verhaal klinkt niet in mensentaal, verbreidt zich zonder woorden.

Toch gaat, naar Gods besluit, daarvan een boodschap uit tot in de verste oorden.

Logos

Woorden neergeschreven
rechtstreeks uit het hart,
kunnen vreugde geven
troost in pijn of smart.

Woorden, weergegeven
en tot jou gericht,
sprekend van nieuw leven,
schenken heilzaam licht.

Woorden, neergeschreven
in het kostbaar BOEK
zijn door God gegeven,
voor wie naar Hem zoekt.

Woorden, vol van waarheid,
woorden vol van kracht,
schenken licht en klaarheid
aan wie Hem verwacht.

Van: Jelly Verwaal
Uit: Veelkleurigheid